

การสำรวจชนิดของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม (สัตว์ป่า) ที่พบภายใน
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง

Mammal Surveys of Rajamangala University of Technology Srivijaya, Trang
Campus Areas

ธานี สังฆะวัง¹

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมนกในพื้นที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยวิทยาเขตตรัง และเพื่อจัดทำฐานข้อมูลชนิดนกในพื้นที่ด้านการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ป่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง จากการสำรวจชนิดสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ในพื้นที่ป่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง พื้นที่ป่าดั้งเดิมเป็นป่าเสม็ด ป่าหญ้า ป่าชายเลน และป่าโกงกาง ในระหว่างเดือนกันยายน 2563 - กันยายน 2564 พบสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม รวมทั้งสิ้น 16 ชนิด จาก 10 วงศ์ ดังนี้ วงศ์ที่พบมากที่สุด คือ วงศ์กระรอก Sciuridae พบ 4 ชนิด , รองลงมาคือวงศ์ลิงโลกเก่า Cercopithecidae พบ 3 ชนิด , วงศ์ค้างคาวผลไม้ Pteropodidae พบ 2 ชนิด , วงศ์กระแต Tupaiidae , วงศ์ชะมดและอีเห็น Viverridae , วงศ์ลิงลม Lorisidae , วงศ์เพียงพอน Mustelidae , วงศ์หนู Muroidea , วงศ์เสือและแมว Feliformia และ วงศ์พังพอน Herpestidae พบ 1 ชนิด ตามลำดับ

คำสำคัญ : สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

Mammal Surveys of Rajamangala University of Technology Srivijaya, Trang Campus Areas

Thanee Sungkawang¹

Abstract

This research aims to collect birds in the area of Rajamangala University of Technology Srivijaya Trang Campus and to prepare a database of bird species in the area of Ecotourism Management in Forest Areas, Rajamangala University of Technology Srivijaya Trang Campus. Explore mammal species In the forest area of Rajamangala University of Technology Srivijaya, Trang Campus, the former Tang forest area consisted of Samet Forest, Grass Forest, Mangrove Forest and Mangrove Forest between September 2020–September 2021. A total of 16 mammalian species from 10 families were found as follows: The most is the squirrel family Sciuridae, found 4 species, followed by the old world monkey family. Cercopithecidae found 3 species, fruit bat family Pteropodidae, 2 species found, chipmunk family Tupaiidae, civet and civet Viverridae, wind monkey family Lorisidae, weasel family Mustelidae, mouse Muroidea, tiger and cat family Feliformia and Mongoose Family Herpestidae, found 1 species. Respectively

Keywords: Mammals , Ecotourism

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของการวิจัย

จากสถานการณ์ภาวะวิกฤติทางด้านทรัพยากรธรรมชาติในปัจจุบันได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากร ทรัพยากรสัตว์ป่าในภาพรวม ซึ่งทรัพยากรที่สำคัญเหล่านี้ต่างก็มีความสัมพันธ์ในแง่ของการพึ่งพิงเกี่ยวเนื่องกันในระบบนิเวศ หากส่วนหนึ่งส่วนใดขาดหายไปก็ส่งผลให้ระบบนิเวศเสียสมดุลและย่อมส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องอื่นๆด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสัตว์เลื้อยคลานที่มีบทบาทสำคัญในระบบนิเวศในการจัดการสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัยนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ทางนิเวศวิทยาสัตว์ป่ามาร่วมในการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง ความรู้ในเรื่องของการแพร่กระจาย จำนวนประชากร ความชุกชุมและสภาพถิ่นอาศัยของสัตว์เลื้อยคลานจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวางแผนการจัดการเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูประชากรสัตว์เลื้อยคลานเหล่านั้น สถาบันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยวิทยาเขตตรัง จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นศูนย์ศึกษาวิจัยวิชาการต่างๆ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ จึงได้ดำเนินการจัดทำโครงการสำรวจชนิดของสัตว์เลื้อยคลานนม เพื่อจัดทำฐานข้อมูลเพื่อพัฒนาการใช้ประโยชน์ของข้อมูลในการถ่ายทอดความรู้ไปยังผู้มีพื้นที่เป้าหมายบริเวณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง

สถาบันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง จึงหวังว่า งานวิจัยฉบับนี้จะให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ที่แสดงให้เห็นถึงสถานการณ์ปัจจุบันของทรัพยากรสัตว์เลื้อยคลานนมบางชนิดในพื้นที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยวิทยาเขตตรัง รวมทั้งข้อมูลที่สามารถสนับสนุนในการวางแผนอนุรักษ์สัตว์เลื้อยคลานนม(สัตว์ป่า)และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ให้แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไปได้อย่างยั่งยืนตลอดไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงชนิดและความชุกชุมของสัตว์เลื้อยคลานนมที่อาศัยอยู่ในพื้นที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาสำรวจชนิดของสัตว์เลื้อยคลานนม
2. ทำการสำรวจตลอดตั้งแต่เดือนกันยายน 2563 ถึงเดือนกันยายน 2564 (ระยะเวลา 1 ปี)

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ข้อมูลของชนิด (species) ความชุกชุมของประชากร (abundance) และการแพร่กระจาย (distribution) ของสัตว์เลื้อยคลานนมในระบบนิเวศที่แตกต่างกันในแต่ละฤดูกาล
2. การเผยแพร่ผลงานวิจัยในงานประชุมวิชาการ
3. ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพทั้งในระดับพื้นที่
4. บริการความรู้ และสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่าให้เยาวชน ประชาชน และนักท่องเที่ยว ให้
5. เข้าใจและตระหนักถึงบทบาทที่สำคัญของสัตว์ป่าที่มีต่อระบบนิเวศและต่อมนุษย์

ตรวจเอกสาร

2.1 ตรวจเอกสาร

ผลงานศึกษาและวิจัยทางด้านสัตววิทยาในพื้นที่ของสถาบันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง ส่วนใหญ่จะเป็นงานการสำรวจชนิดทั้งพืชและสัตว์ เลี้ยงลูกด้วยนม สัตว์ปีก สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก รวมทั้งการศึกษาถึงการล่าเหยื่อและสัตว์ ที่เป็นเหยื่อ ซึ่งเป็นการอยู่ร่วมกันในสังคมของสัตว์ แต่การศึกษาด้านนิเวศวิทยาที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ต่างๆ ยังน้อยอยู่มาก โดยเฉพาะในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ซึ่งจะเป็นสัตว์ที่จัดได้ว่าเป็นเหยื่อและสัตว์ผู้ล่าเหยื่อ ในสถานะสัตว์ผู้ล่าจะกินสัตว์อื่นๆ เป็น อาหาร เช่น แมลง ทั้งตามต้นไม้และบนพื้นดิน รวมทั้งสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมก็เป็นเหยื่อของ สัตว์ จำพวกงูและสัตว์ผู้ล่าที่เป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมกันเอง (Lekagul and McNeely, 1977) ดังนั้น สัตว์เลี้ยง ลูกด้วยนมจึงเป็นตัวกลางในห่วงโซ่อาหารและช่วยรักษาสมดุลในธรรมชาติ (Francis, 2001) ซึ่งการศึกษาด้าน ชนิดและระบบนิเวศรวมถึงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (habitat analysis) และวิเคราะห์ถึงความต้องการขั้น พื้นฐาน (basic requirement) ของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม รวมถึงสภาวะแวดล้อมต่างๆ ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการ ดำรงชีวิตของสัตว์เหล่านี้ทำให้ข้อมูลจากการศึกษา สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการการอนุรักษ์สัตว์ ป่าและทรัพยากรที่ถูกต้องต่อไป

สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม (Mammals)

สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมจัดเป็นกลุ่มสิ่งมีชีวิตที่มีความหลากหลายสูง มีความสัมพันธ์ที่หลากหลายกับ สิ่งมีชีวิตชนิดอื่นๆในระบบนิเวศ โดยเฉพาะเป็นผู้ล่า และเหยื่อที่สำคัญในระบบนิเวศ (Ricklefs, 1990) นอกจากนี้สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมยังเป็นสิ่งมีชีวิตกลุ่มหลักที่ใช้ในการชี้วัดความอุดมสมบูรณ์ของสภาพป่า และ เป็นสิ่งมีชีวิตที่มีความสำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (Vaughan et al., 2000) สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ของไทยมีประมาณ 262 ชนิด (Lekagul and McNeely, 1988) จัดเป็นกลุ่มที่มีสถานภาพสูญพันธุ์ (Extinct) 1 ชนิด มีสถานภาพสูญพันธุ์ในธรรมชาติ (Extinct in the wild) 4 ชนิด มีสถานภาพใกล้สูญพันธุ์ อย่างยิ่ง (Critically Endangered) 12 ชนิด มีสถานภาพใกล้สูญพันธุ์ (Endangered) 35 ชนิด และมีแนวโน้ม ใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable) 69 ชนิด (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2548)

ตัวอย่างของผลงานวิจัยและเอกสารอ้างอิงที่เกี่ยวข้องที่นำไปสู่การวิจัยฉบับนี้ได้แก่

กัลยาณี บุญเกิด และไสว วังหงษา. (2546) ได้กล่าวถึงบรรดาสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่พบในประเทศไทย 298 ชนิดนั้น ค้างคาวเป็นสัตว์กลุ่มใหญ่ที่สุด โดยมีจำนวนถึง 112 ชนิด หรือประมาณร้อยละ 37.58 ของ จำนวนชนิดสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่พบในประเทศไทย และประมาณ 10% ของค้างคาวที่พบบนโลกอาศัยอยู่ใน ประเทศไทย ค้างคาวที่พบทั้ง 112 ชนิด จำแนกเป็นค้างคาวกินพืช (ผลไม้ เกสรดอกไม้ และขี้หวานจาก ดอกไม้) 18 ชนิด (16.07%) และที่เหลืออีก 94 ชนิด (83.93%) เป็นค้างคาวกินสัตว์ (แมลง สัตว์เลี้ยงลูกด้วย นม สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก สัตว์เลื้อยคลาน ฯลฯ) เป็นค้างคาวที่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตาม พ.ร.บ. สงวนและ คุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2585 จำนวน 100 ชนิด (89.28%) ค้างคาวกินแมลงเป็นกลุ่มสัตว์ที่มีบทบาทสำคัญใน การควบคุมแมลงที่เป็นศัตรู

ไกรรัตน์ เอี่ยมอำไพ. (2545) ได้กล่าวถึง การศึกษาความหลากหลายชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและ สัตว์เลื้อยคลานในบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ ระหว่างเดือนมีนาคม 2544 ถึงเดือนพฤษภาคม 2545 โดย ทำการสำรวจโดยตรง ซึ่งประกอบด้วยวิธีสำรวจ 5 วิธี ดังนี้การวางหลุมกับดัก การวางหลุมกับดักร่วมกับตาข่าย การสังเกตโดยตรง การส่องไฟกลางคืน และการใช้ วิธีการอื่นๆ ในพื้นที่ที่เป็นถิ่นที่อยู่อาศัย 5 ประเภท คือ บริเวณพื้นน้ำ บริเวณชายฝั่งและทุ่งหญ้า พื้นที่ป่าพรุ ป่าละเมาะ และสวนป่าพื้นที่เกษตรกรรมและที่อยู่อาศัย และพื้นที่ที่เป็นเกาะ

บุษบง กาญจนสาขา. (2546). ได้กล่าวถึง สถานภาพของประชากรสัตว์ป่าขนาดใหญ่ที่มีความสำคัญ ต่อการอนุรักษ์สัตว์ป่าในพื้นที่ป่าคลองแสง การศึกษาความชุกชุมและการแพร่กระจายของสัตว์เลื้อยคลานด้วยนม ขนาดใหญ่ จึงได้ดำเนินการขึ้น โดยทำการสำรวจการปรากฏของสัตว์ป่าจำนวน 11 ชนิด โดยการสำรวจ รอยเท้าและกองมูลในพื้นที่ศึกษา 7 แห่ง บริเวณเส้นทางสำรวจตามลำห้วย ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองแสงและ อุทยานแห่งชาติเขาสกบางแห่ง ระหว่างเดือนตุลาคม 2543 ถึง กันยายน 2544 จ. สุราษฎร์ธานี. กลุ่มงานวิจัย สัตว์ป่า สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า

Eberhardt and Van Elten, 1956 และ Fuller, 1991 ได้กล่าวถึง การสำรวจและติดตามประชากร ของสัตว์ป่าที่นิยมใช้กันอยู่ในปัจจุบันมีอยู่หลายวิธีการ ซึ่งแต่ละวิธีการจะมีข้อดีและข้อด้อยที่แตกต่างกันไป การนับกองมูลและการนับรอยเท้าเป็นวิธีการหนึ่งที่ยิมนำมาใช้ในการศึกษาความชุกชุมของสัตว์ป่าแม้ว่าการ นับกองมูลจะถูกระบุว่าเป็นกรณีที่ใช้ประเมินประชากรของกวางในคอกได้ดีกว่าประชากรในป่าก็ตามและ

Lekagul, B. and McNeely (1977) ได้กล่าวถึง ประเทศไทยตั้งอยู่ในบริเวณรอยต่อของเขตสัตว ภูมิศาสตร์ย่อย Indochina และ Sundaic ของเขตสัตวศาสตร์โลก Oriental ที่ใช้แนวบริเวณคอคอดกระเป็น จุดแบ่ง ประกอบกับไทยเป็นประเทศที่อยู่ที่ตั้งอยู่ในบริเวณใจกลางของเขตสัตวศาสตร์โลก Oriental ทำให้ ประเทศไทยมีจำนวนชนิดสัตว์ป่ามากเป็นอันดับ 3 รองจาก อินโดนีเซีย และ พม่า เมื่อเทียบขนาดของพื้นที่ แล้ว ทั้งอินโดนีเซียและพม่ามีพื้นที่กว้างใหญ่กว่าไทยประมาณ 3.6 และ 1.34 เท่าไทยจึงเป็นประเทศที่เป็น เป็นแหล่งรวมความหลากหลายที่สำคัญของสัตว์ป่าในภูมิภาคนี้ ได้รวบรวมสัตว์เลื้อยคลานด้วยนมในประเทศไทย ไว้จำนวน 263 ชนิด ในจำนวนนี้ 92 ชนิด หรือ 34.98% เป็นค้างคาว

Mooty et al (1984) ได้กล่าวถึง การนับรอยเท้าจะสามารถวัดแนวโน้มของประชากรกวางได้จะ ขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น เช่น ความหนาแน่นของรอยเท้าและวิธีการสำรวจอีกด้วย อย่างไรก็ตาม

สัตว์ป่าคุ้มครอง

สัตว์ป่าคุ้มครอง คือสัตว์ป่าที่มีชื่ออยู่ในบัญชีแนบท้าย กฎกระทรวง กำหนดให้เป็นสัตว์ป่าบางชนิด เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง พ.ศ. 2546 ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2535 ประกอบด้วยสัตว์ ป่าจำพวกสัตว์เลื้อยคลานด้วยนม 201 ชนิด นก 952 ชนิด สัตว์เลื้อยคลาน 91 ชนิด สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก 12 ชนิด แมลง 20 ชนิด ปลา 14 ชนิด และสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังอื่น ๆ 12 ชนิด

ข้อห้ามข้อบังคับบางประการจากพระราชบัญญัติฉบับนี้ที่ควรทราบมีดังนี้

- สัตว์ป่าสงวนและสัตว์ป่าคุ้มครอง เป็นสัตว์ป่าที่ห้ามล่า พยายามล่า ห้ามค้า ห้ามนำเข้าหรือ ส่งออก เว้นแต่จะได้รับอนุญาต ผู้ฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าไม่ว่าชนิดใด ห้ามล่าสัตว์ เก็บรัง ครอบครองที่ดิน แผ้วถาง หรือ เปลี่ยนแปลงแหล่งน้ำ ผู้ฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้ง จำทั้งปรับ

- ห้ามครอบครองสัตว์ป่าสงวนและสัตว์ป่าคุ้มครอง เว้นแต่จะได้รับอนุญาต ผู้ฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ในกรณีที่สัตว์ที่ครอบครองเป็นสัตว์ที่มาจาก การเพาะพันธุ์ที่ไม่ถูกต้อง จะต้องโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ห้ามเพาะพันธุ์สัตว์ป่าสงวนและสัตว์ป่าคุ้มครอง เว้นแต่จะได้รับอนุญาต ผู้ฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ในกรณีที่การล่าเป็นการล่าเพื่อปกป้องตนเองหรือผู้อื่นหรือทรัพย์สิน หรือเหตุอื่นที่เห็นว่าเป็นการกระทำที่ควรแก่เหตุ ไม่ต้องรับโทษ
- การห้ามการครอบครองและห้ามค้า มีผลไปถึงไข่และซากของสัตว์เหล่านั้นด้วยห้ามเก็บหรือทำอันตรายรังของสัตว์ ยกเว้นรังนกอีแอ่น (นกแอ่นกินรัง) ซึ่งต้องได้รับอนุญาตเช่นกัน

รายชื่อสัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ป่า

จำพวกสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ๑

กระจงควาย (*Tragulus napu*)

๒ กระจงเล็ก (*Tragulus javanicus*)

๓ (*Lepus pequensis*)

๔ กระตังหรือเมย (*Bos gaurus*)

๕ กระรอกขาว (*Callosciurus finlaysoni finlaysoni*)

๖ กระรอกบินแก้มสีแดง (*Hylopetes lepidus*)

๗ กระรอกบินแก้มสีเทา (*Hylopetes platyurus*)

๘ กระรอกบินเล็กแก้มขาว (*Hylopetes phayrei*)

๙ กระรอกบินเล็กเขาสูง (*Hylopetes alboniger*)

๑๐ กระรอกบินสีเขม่า (*Pteromyscus pulverulentus*)

๑๑ กระรอกสามสี (*Callosciurus prevostii*)

๑๒ กระรอกหน้ากระแต (*Rhinosciurus laticaudatus*)

๑๓ กระรอกหางม้าใหญ่ (*Sundasciurus hippurus*)

๑๔ กวางป่า (*Cervus unicolor*)

๑๕ ค่างดำ (*Presbytis femoralis*)

๑๖ ค่างแว่นถิ่นใต้ (*Presbytis obscurus*)

๑๗ ค่างแว่นถิ่นเหนือ (*Presbytis phayrei*)

๑๘ ค่างหงอก (*Presbytis cristata*)

๑๙ ค้างคาวกินแมลงนิ้วสั้น (*Nyctalus noctula*)

๒๐ ค้างคาวขุนช้าง (*Cheiromeles torquatus*)

๒๑ ค้างคาวคุณกิตติ (*Craseonycteris thonglongyai*)

๒๒ ค้างคาวจุมูกหลอดท้องขาว (*Murina leucogaster*)

๒๓ ค้างคาวจุมูกหลอดสีทอง หรือ ค้างคาวจุมูกหลอดเล็ก (*Murina aurata*)

๒๔ ค้างคาวจุมูกหลอดสีเทา หรือ ค้างคาวจุมูกหลอดแดง (*Murina tubinaris*)

๒๕ ค้างคาวจุมูกหลอดหุยา (*Murina huttonii*)

- ๒๖ ค้างคาวจุมูกตลอดหูสั้น (*Murina cyclotis*)
- ๒๗ ค้างคาวดอย (*Sphaerias blanfordi*)
- ๒๘ ค้างคาวดอยหลังลายขาว (*Scotomanes ornatus*)
- ๒๙ ค้างคาวท้องสีน้ำตาลสุราษฎร์ (*Eptesicus demissus*)
- ๓๐ ค้างคาวท้องสีน้ำตาลหูหนา (*Eptesicus pachyotis*)
- ๓๑ ค้างคาวท้องสีน้ำตาลใหญ่ (*Eptesicus serotinus*)
- ๓๒ ค้างคาวปากย่น (*Tadarida plicata*)
- ๓๓ ค้างคาวปากย่นใหญ่ หรือ ค้างคาวปากย่นหูหนา (*Tadarida teniotis*)
- ๓๔ ค้างคาวปีกขนใต้ (*Harpiocephalus harpia*)
- ๓๕ ค้างคาวปีกขนเหนือ (*Harpiocephalus mordax*)
- ๓๖ ค้างคาวปีกจุด (*Balionycteris maculata*)
- ๓๗ ค้างคาวปีกถุงเคราดำ (*Taphozous melanopogon*)
- ๓๘ ค้างคาวปีกถุงต่อมคาง (*Taphozous longimanus*)
- ๓๙ ค้างคาวปีกถุงปลอม (*Taphozous saccolaimus*)
- ๔๐ ค้างคาวปีกถุงใหญ่ (*Taphozous theobaldi*)
- ๔๑ ค้างคาวปีกพับกลาง (*Miniopterus fuscus*)
- ๔๒ ค้างคาวปีกพับดำใหญ่ (*Miniopterus magnater*)
- ๔๓ ค้างคาวปีกพับเล็ก (*Miniopterus pusillus*)
- ๔๔ ค้างคาวปีกพับใหญ่ (*Miniopterus schreibersii*)
- ๔๕ ค้างคาวไผ่หัวแบนเล็ก (*Tylonycteris pachypus*)
- ๔๖ ค้างคาวไผ่หัวแบนใหญ่ (*Tylonycteris robustula*)
- ๔๗ ค้างคาวเพดานเล็ก (*Scotophilus kuhlii*)
- ๔๘ ค้างคาวเพดานใหญ่ (*Scotophilus heathii*)
- ๔๙ ค้างคาวฟันร่อง (*Phoniscus atrox*)
- ๕๐ ค้างคาวฟันหน้าซ้อนเล็ก (*Hesperoptenus blandfordi*)
- ๕๑ ค้างคาวฟันหน้าซ้อนใหญ่ (*Hesperoptenus tickelli*)
- ๕๒ ค้างคาวมงกุฏจุมูกยาวเล็ก (*Rhinolophus pearsonii*)
- ๕๓ ค้างคาวมงกุฏจุมูกยาวใหญ่ (*Rhinolophus yunanensis*)
- ๕๔ ค้างคาวมงกุฏจุมูกแหลมเหนือ (*Rhinolophus lepidus*)
- ๕๕ ค้างคาวมงกุฏเทาแดง (*Rhinolophus affinis*)
- ๕๖ ค้างคาวมงกุฏปลอมเล็ก (*Rhinolophus coelophyllus*)
- ๕๗ ค้างคาวมงกุฏปลอมใหญ่ (*Rhinolophus shameli*)
- ๕๘ ค้างคาวมงกุฏมลายู (*Rhinolophus malayanus*)
- ๕๙ ค้างคาวมงกุฏยอดสั้นเล็ก (*Rhinolophus thomasi*)
- ๖๐ ค้างคาวมงกุฏยอดสั้นใหญ่ (*Rhinolophus acuminatus*)
- ๖๑ ค้างคาวมงกุฏเล็ก (*Rhinolophus pusillus*)
- ๖๒ ค้างคาวมงกุฏเลียนมลายูเล็ก (*Rhinolophus megaphyllus*)

- ๖๓ ค้างคาวมงกุฎเลียนมลายูหางสั้น (Rhinolophus steno)
- ๖๔ ค้างคาวมงกุฎสามใบพัด (Rhinolophus trifolius)
- ๖๕ ค้างคาวมงกุฎทูโตมาร์แชล (Rhinolophus marshalli)
- ๖๖ ค้างคาวมงกุฎทูโตเล็ก (Rhinolophus macrotis)
- ๖๗ ค้างคาวมงกุฎทูโตใหญ่ (Rhinolophus paradoxolophus)
- ๖๘ ค้างคาวมงกุฎใหญ่ (Rhinolophus luctus)
- ๖๙ ค้างคาวมงกุฎอินเดีย (Rhinolophus rouxii)
- ๗๐ ค้างคาวมือป้อม (Glischropus tylopus)
- ๗๑ ค้างคาวแม่ไก่เกาะ (Pteropus hypomelanus)
- ๗๒ ค้างคาวแม่ไก่นครสวรรค์ (Pteropus intermedius)
- ๗๓ ค้างคาวแม่ไก่ป่าฝน (Pteropus vampyrus)
- ๗๔ ค้างคาวแม่ไก่ภาคกลาง (Pteropus lylei)
- ๗๕ ค้างคาวยอดดกกล้วยป่า (Kerivoula whiteheadi)
- ๗๖ ค้างคาวยอดดกกล้วยปึกป้อม (Kerivoula papillosa)
- ๗๗ ค้างคาวยอดดกกล้วยปึกใส (Kerivoula hardwickii)
- ๗๘ ค้างคาวยอดดกกล้วยผีเสื้อ (Kerivoula picta)
- ๗๙ ค้างคาวยอดดกกล้วยเล็ก (Kerivoula minuta)
- ๘๐ ค้างคาวลูกหนูกรามหน้าขนาดเล็ก (Pipistrellus cadornae)
- ๘๑ ค้างคาวลูกหนูจิว (Pipistrellus tenuis)
- ๘๒ ค้างคาวลูกหนูถ้ำ (Pipistrellus pulveratus)
- ๘๓ ค้างคาวลูกหนูบ้าน (Pipistrellus javanicus)
- ๘๔ ค้างคาวลูกหนูสีทอง หรือ ค้างคาวลูกหนูดำเหลือบ (Pipistrellus circumdatus)
- ๘๕ ค้างคาวลูกหนูอินเดีย (Pipistrellus coromandra)
- ๘๖ ค้างคาวเล็บกุด (Eonycteris spelaea)
- ๘๗ ค้างคาวแวมไพร์แปลงเล็ก (Megaderma spasma)
- ๘๘ ค้างคาวแวมไพร์แปลงใหญ่ (Megaderma lyra)
- ๘๙ ค้างคาวสามศร (Aselliscus stoliczkanus)
- ๙๐ ค้างคาวหน้ายักษ์กระบังหน้า (Hipposideros lylei)
- ๙๑ ค้างคาวหน้ายักษ์กุ่มภรรยา (Hipposideros turpis)
- ๙๒ ค้างคาวหน้ายักษ์ทศกัณฐ์ (Hipposideros armiger)
- ๙๓ ค้างคาวหน้ายักษ์เล็ก (Hipposideros pomona)
- ๙๔ ค้างคาวหน้ายักษ์เล็กจมูกป้อม (Hipposideros halophyllus)
- ๙๕ ค้างคาวหน้ายักษ์เล็กดำ หรือ ค้างคาวหน้ายักษ์สีเข้มดำ (Hipposideros ater)
- ๙๖ ค้างคาวหน้ายักษ์เล็กสองสี (Hipposideros bicolor)
- ๙๗ ค้างคาวหน้ายักษ์สองทลึง (Hipposideros galeritus)
- ๙๘ ค้างคาวหน้ายักษ์สามทลึง (Hipposideros larvatus)
- ๙๙ ค้างคาวหน้ายักษ์สีจาง (Hipposideros cineraceus)
- ๑๐๐ ค้างคาวหน้ายักษ์หมอนโค้ง (Hipposideros diadema)

- ๑๐๑ ค้างคาวหน้ายักษ์หมอบูญสั้ง (*Hipposideros lekaguli*)
- ๑๐๒ ค้างคาวหน้ายาวเล็ก (*Macroglossus minimus*)
- ๑๐๓ ค้างคาวหน้ายาวใหญ่ (*Macroglossus sobrinus*)
- ๑๐๔ ค้างคาวหน้าร่อง (*Nycteris tragata*)
- ๑๐๕ ค้างคาวหัวดำ (*Chironax melanocephalus*)
- ๑๐๖ ค้างคาวหางโผล่ (*Emballonura monticola*)
- ๑๐๗ ค้างคาวหางหนู (*Rhinopoma microphyllum*)
- ๑๐๘ ค้างคาวหูหนูดอยอ่างขาง (*Myotis altarium*)
- ๑๐๙ ค้างคาวหูหนูตีนโตเล็ก (*Myotis horsfieldii*)
- ๑๑๐ ค้างคาวหูหนูตีนโตใหญ่ (*Myotis hasseltii*)
- ๑๑๑ ค้างคาวหูหนูตีนเล็กเขี้ยวยาว (*Myotis muricola*)
- ๑๑๒ ค้างคาวหูหนูตีนเล็กเขี้ยวสั้น (*Myotis siligorensis*)
- ๑๑๓ ค้างคาวหูหนูพม่า (*Myotis montivagus*)
- ๑๑๔ ค้างคาวหูหนูมือตีนป้อม (*Myotis rosseti*)
- ๑๑๕ ค้างคาวหูหนูยักษ์ (*Myotis chinensis*)
- ๑๑๖ ค้างคาวหูหนูหน้าขน (*Myotis annectans*)
- ๑๑๗ ค้างคาวอีอาอีโอ (*Ia io*)
- ๑๑๘ ค้างคาวไอ้แห้ว (*Coelops frithii*)
- ๑๑๙ ชะนีดำใหญ่ หรือ ไชแมง (*Hylobates syndactylus*)
- ๑๒๐ ชะนีธรรมดา หรือ ชะนีมือขาว (*Hylobates lar*)
- ๑๒๑ ชะนีมงกุฏ (*Hylobates pileatus*)
- ๑๒๒ ชะนีมือดำ (*Hylobates agilis*)
- ๑๒๓ ชะมดเขียด หรือ ชะมดเขียง (*Viverricula indica* หรือ *Viverricula malaccensis*)
- ๑๒๔ ชะมดน้ำ หรือ อีเห็นน้ำ (*Cynogale bennettii*)
- ๑๒๕ ชะมดแผงสันหางดำ (*Viverra megaspila*)
- ๑๒๖ ชะมดแผงหางปล้อง (*Viverra zibetha*)
- ๑๒๗ ช้าง (*Elephas maximus*)
- ๑๒๘ ทราย หรือ เนื้อทราย หรือ ตามะเนน (*Axis porcinus* หรือ *Cervus porcinus*)
- ๑๒๙ นากเล็กเล็บสั้น (*Aonyx cinerea*)
- ๑๓๐ นากใหญ่ขนเรียบ (*Lutra perspicillata*)
- ๑๓๑ นากใหญ่จมูกขน หรือ นากใหญ่หัวปลาตุก (*Lutra sumatrana*)
- ๑๓๒ นากใหญ่ธรรมดา (*Lutra lutra*)
- ๑๓๓ ป่าง หรือ พุง หรือ พะจง (*Cynocephalus variegatus*)
- ๑๓๔ พญากระรอกดำ (*Ratufa bicolor*)
- ๑๓๕ พญากระรอกบินสีดำ (*Aeromys tephromelas*)
- ๑๓๖ พญากระรอกบินหูขาว (*Petaurista alborufus*)
- ๑๓๗ พญากระรอกบินหูดำ (*Petaurista elegans*)
- ๑๓๘ พญากระรอกบินหูแดง (*Petaurista petaurista*)

- ๑๓๙ พญากระรอกเหลือง (*Ratufa affinis*)
๑๔๐ พังพอนกินปู (*Herpestes urva*)
๑๔๑ พังพอนธรรมดา (*Herpestes javanicus*)
๑๔๒ เพียงพอนเล็กสีน้ำตาล (*Mustela nudipes*)
๑๔๓ เพียงพอนเส้นหลังขาว (*Mustela strigidorsa*)
๑๔๔ เพียงพอนเหลือง (*Mustela sibirica*)
๑๔๕ เม่นหางพวง หรือ เม่นขนอ่อน หรือ อีแกะ หรือ ม้าอก (*Atherurus macrourus*)
๑๔๖ เม่นใหญ่ (*Hystrix brachyura*)
๑๔๗ แมวดาว หรือ แมวแกว (*Felis bengalensis*)
๑๔๘ แมวป่า หรือ เสือกระท้าย (*Felis chaus*)
๑๔๙ แมวป่าหัวแบน (*Felis planiceps*)
๑๕๐ ลิงกัง (*Macaca nemestrina*)
๑๕๑ ลิงลม หรือ นางอาย (*Nycticebus coucang*)
๑๕๒ ลิงวอก (*Macaca mulatta*)
๑๕๓ ลิงเสน (*Macaca arctoides*)
๑๕๔ ลิงแสม (*Macaca fascicularis*)
๑๕๕ ลิงอ้ายเงี้ยว หรือ ลิงอัสสัม หรือ ลิงภูเขา (*Macaca assamensis*)
๑๕๖ ลิ่นพันธุจีน (*Manis pentadactyla*)
๑๕๗ ลิ่นพันธุมลายู หรือ ลิ่นชวา (*Manis javanica*)
๑๕๘ โลมากระโดด (*Stenella longirostris*)
๑๕๙ โลมาแถบ (*Stenella coeruleoalba*)
๑๖๐ โลมาธรรมดา (*Delphinus delphis*)
๑๖๑ โลมาปากขวด (*Tursiops aduncus*)
๑๖๒ โลมาฟราเซอร์ (*Lagenodelphis hosei*)
๑๖๓ โลมาฟันห่าง (*Steno bredanensis*)
๑๖๔ โลมาลายจุด (*Stenella attenuata*)
๑๖๕ โลมาหลังโหนก (*Sousa chinensis*)
๑๖๖ โลมาหัวบาตรหลังเรียบ (*Neophocaena phocaenoides*)
๑๖๗ โลมาอิรวดี (*Orcaella brevirostris*)
๑๖๘ วาฬคูเวียร์ (*Ziphius cavirostris*)
๑๖๙ วาฬน้ำร่องครีบสั้น (*Globicephala macrorhynchus*)
๑๗๐ วาฬบรูด้า (*Balaenoptera edeni*)
๑๗๑ วาฬเพชรฆาต (*Orcinus orca*)
๑๗๒ วาฬเพชรฆาตดำ (*Pseudorca crassidens*)
๑๗๓ วาฬเพชรฆาตเล็ก (*Feresa attenuata*)
๑๗๔ วาฬฟันสองซี่ (*Mesoplodon ginkgodens*)
๑๗๕ วาฬฟิน (*Balaenoptera physaius*)

- ๑๗๖ วาฬหัวแตงโม (*Peponocephala electra*)
๑๗๗ วาฬหัวทุย (*Physeter macrocephalus*)
๑๗๘ วาฬหัวทุยแคระ (*Kogia simus*)
๑๗๙ วาฬหัวทุยเล็ก (*Kogia breviceps*)
๑๘๐ วัวแดง หรือ วัวดำ หรือ วัวเปลาะ (*Bos javanicus*)
๑๘๑ เสือโคร่ง (*Panthera tigris*)
๑๘๒ เสือดาว หรือ เสือดำ (*Panthera pardus*)
๑๘๓ เสือปลา (*Felis viverrina*)
๑๘๔ เสือไฟ (*Felis temminckii*)
๑๘๕ เสือลายเมฆ (*Neofelis nebulosa*)
๑๘๖ หนูเกาะ (*Rattus remotus*)
๑๘๗ หนูขนสั้นเขานินปุน (*Niviventer hinpoon*)
๑๘๘ หนูถ้ำ (*Leopoldamys neilli*)
๑๘๙ หนูไฟ้เล็บมื่อแบน (*Hapalomys longicaudatus*)
๑๙๐ หมาจิ้งจอก (*Canis aureus*)
๑๙๑ หมาใน หรือ หมาแดง (*Cuon alpinus*)
๑๙๒ หมาไม้ (*Martes flavigula*)
๑๙๓ หมาหริ่ง (*Melogale personata*)
๑๙๔ หมีขอ หรือ บินตุรง (*Arctictis binturong*)
๑๙๕ หมีควาย หรือ หมีดำ (*Ursus thibetanus*)
๑๙๖ หมีหมา หรือ หมีคน (*Ursus malayanus*)
๑๙๗ หมูหริ่ง (*Arctonyx collaris*)
๑๙๘ อีเก้ง หรือ เก้ง หรือ ฟาน (*Muntiacus muntjak*)
๑๙๙ อีเห็นลายเมฆ หรือ ชะมดแปลงลายแถบ (*Prionodon linsang*)
๒๐๐ อีเห็นลายเสือ หรือ ชะมดแปลงลายจุด (*Prionodon pardicolor*)
๒๐๑ อีเห็นลายเสือโคร่ง หรือ อีเห็นลายพาด (*Hemigalus derbyanus*)

วิธีการวิจัย

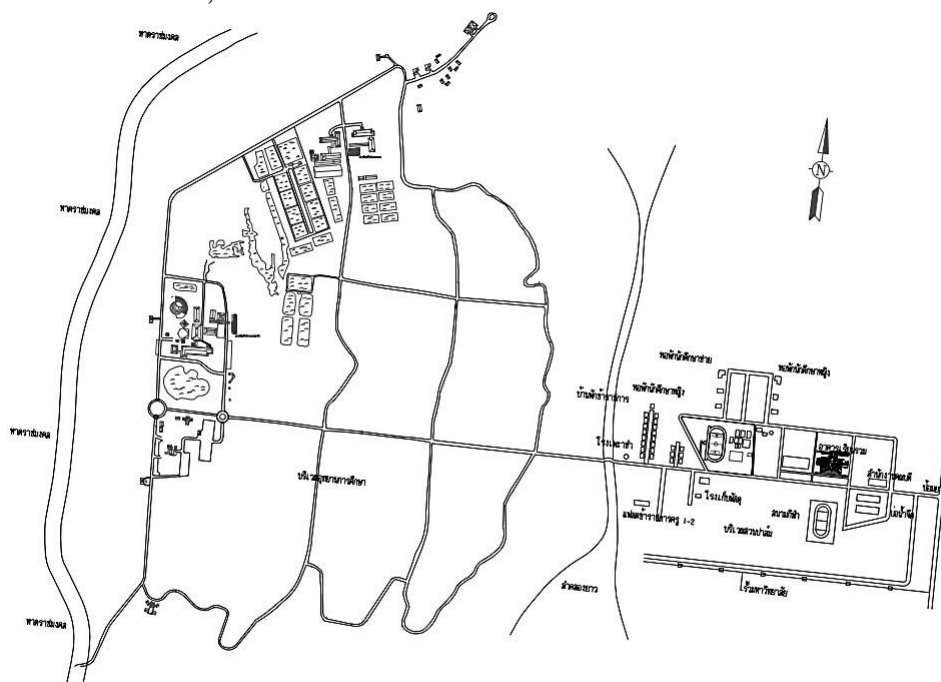
3.1 วิธีดำเนินการวิจัย

3.3.1 พื้นที่ศึกษา

ลักษณะภูมิประเทศและพื้นที่สำรวจมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรังปรากฏในตราส่วน 1:50000 ลำดับ (Series) L 70 10 ระวัง (Sheet) 4824 II อยู่ในเขตป่าคลองกะลาสี และป่าคลองไม้ตาย ท้องที่ตำบลไม้ผาด อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง 1,745 ไร่ มีชนิดป่าเป็นป่าเสม็ดป่าหญ้า ป่าชายหาด และชนิดป่าชายเลน ป่าโกงกาง

เป็นการวิจัยเชิงบูรณาการทางชีววิทยาโดยเป็นการสำรวจชนิดพันธุ์สัตว์ป่ากลุ่มสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม โดยสำรวจนับชนิดพันธุ์สัตว์ที่พบเห็นในพื้นที่เส้นทางสำรวจและจุดเส้นทางสำรวจที่กำหนดที่พบเห็นในเส้นทาง ทำการบันทึกชนิดพันธุ์สัตว์ ร่องรอยเท้า จากซาก ขน หนั งมูล และเสียงร้องที่สามารถระบุชนิดพันธุ์ได้สำรวจในเดือนกันยายน 2563 - กันยายน 2564 ตลอดระยะเวลาสำรวจเก็บข้อมูล 1 ปี เพื่อให้ได้ข้อมูลความหลากหลายของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมทั้งหมด สถานภาพการอนุรักษ์ และการวิจัยให้สอดคล้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อเพิ่มระดับความน่าสนใจทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของพื้นที่ การวิจัยครั้งนี้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมในเส้นทาง

นอกจากนี้ยังรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ จากสัมภาษณ์บุคคลภายในชุมชนที่มีการมาจับสัตว์น้ำและเก็บเห็ดในบริเวณพื้นที่สำรวจ จึงทำการสอบถามข้อมูลซึ่งได้รับข้อมูลชนิดของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่พบ ครอบคลุมบริเวณพื้นที่สำรวจทั้งหมด 1,745 ไร่

แผนที่ตั้ง ชมรมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง

ภาพที่ 1 แสดงพื้นที่สำรวจข้อมูลของชนิดสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมในพื้นที่สำรวจมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง

3.3.2 วิธีการศึกษา

กำหนดช่วงเวลาสำรวจใช้วิธีออกสำรวจทางในเวลากลางวัน และกลางคืน ในพื้นที่ ในช่วงเดือน กันยายน 2563 ถึงเดือนกันยายน 2564 ตลอดระยะเวลา 1 ปี ตามกลุ่มสัตว์แต่ละชนิด

การสำรวจกลุ่มสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม

- การสำรวจตามแนวเส้นสำรวจ บริเวณพื้นที่สำรวจทั้งหมด 1,745 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ป่า โกงกาง ป่าเสม็ด ป่าชายหาด และป่าหญ้า โดยแบ่งช่วงการสำรวจเป็น 3 ช่วง คือ
ช่วงเช้า 06:00 น.-10.00 น. ช่วง
บ่าย 14.00 น. - 18.00 น.
ช่วงค่ำ 19.30 น. - 21.30 น. ทำ

การบันทึกชนิดสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่พบ

- ทำการสัมภาษณ์ชาวบ้าน เกี่ยวกับชนิดสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่พบมาในพื้นที่ศึกษา โดยใช้ หนังสือคู่มือสัมภาษณ์การปรากฏถิ่นที่อยู่อาศัย พฤติกรรมทั่วไปของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม เพื่อตรวจสอบความ ได้ของการปรากฏตัวของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมในพื้นที่
- การจำแนกชนิดสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมโดยอ้างอิงตามเอกสาร Lekagul and McNeely

ผลการศึกษา

ผลการศึกษา

จากการสำรวจความหลากหลายชนิดของสัตว์เลี้ยงลูก ในพื้นที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีวิชัย วิทยาเขต
ตรัง ที่ตั้ง 179 ม.3 ต.ไม้ฝาด อ.สิเกา จ.ตรัง ในระหว่างเดือนกันยายน 2563- กันยายน 2564 จากการสำรวจ
พบสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมรวมทั้งสิ้น 16 ชนิด จาก 10 วงศ์ ดังนี้ วงศ์ที่พบมากที่สุด คือ วงศ์กระรอก Sciuridae
พบ 4 ชนิด , รองลงมาคือวงศ์ลิงโลกเก่า Cercopithecidae พบ 3 ชนิด , วงศ์ค้างคาวผลไม้ Pteropodidae
พบ 2 ชนิด , วงศ์กระแต Tupaiidae , วงศ์ชะมดและอีเห็น Viverridae, วงศ์ลิงลม Lorisidae , วงศ์
เพียงพอน Mustelidae , วงศ์หนู Muroidea , วงศ์เสือและแมว Feliformia และ วงศ์พังพอน Herpestidae
พบ 1 ชนิด ตามลำดับ ดังผลแสดงในตาราง

ตารางที่ 1 แสดงความหลากหลายชนิดของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ในพื้นที่สำรวจมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

วงศ์	ชนิด	ชื่อวิทยาศาสตร์
วงศ์กระรอก : Sciuridae	1. กระจ๊่อน	<i>Menetes berdmorei</i>
	2. กระรอกบิน	<i>Pteromyini</i>
	3. กระรอกขี้ค้างคาว	<i>Callosciurus notatus</i>
	แดง	<i>Callosciurus erythraeus</i>
วงศ์กระแต : Tupaiidae	5. กระแต	<i>Scandentia</i>
วงศ์ลิงโลกเก่า : Cercopithecidae	6. ค้างแว่นถิ่นใต้	<i>Trachypithecus obscurus</i>
	7. ค้างคาวกิตติ	<i>Craseonycteris thonglongyai</i>
วงศ์ค้างคาวผลไม้ : Pteropodidae	8. ลิงแสม	<i>Macaca fascicularis</i>
	9. ค้างคาวหนู	<i>Rhinolophus sp.</i>
	10. ค้างคาวแม่ไก่ภาคกลาง	<i>Pteropus lylei</i>
วงศ์ชะมดและอีเห็น : Viverridae	11. ชะมดเซียะ	<i>Viverricula indica</i>
วงศ์ลิงลม : Lorisidae	12. นางอาย	<i>Nycticebus</i>
วงศ์เพียงพอน : Mustelidae	13. นากเล็กเล็บสั้น	<i>Aonyx cinereus</i>
วงศ์หนู : Muroidea	14. หนูท้องขาว	<i>Rattus rattus</i>
วงศ์เสือและแมว : Feliformia	15. แมวดาว	<i>Prionailurus bengalensis</i>
วงศ์พังพอน : Herpestidae	16. พังพอน	<i>Herpestidae</i>

อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

พื้นที่ป่าในบริเวณพื้นที่สำรวจมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง ประกอบด้วยพื้นที่ป่าดั้งเดิมที่เป็นป่าเสม็ดป่าหญ้า ป่าชายหาด และชนิดป่าชายเลน ป่าโกงกาง จากการสำรวจสัตว์มีกระดูกสันหลังซึ่งประกอบด้วย สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ด้วยวิธีการการสำรวจตามแนวเส้นสำรวจ บริเวณพื้นที่สำรวจทั้งหมด 1,745 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ป่าโกงกาง ป่าเสม็ด ป่าชายหาด และป่าหญ้า โดยแบ่งช่วงการสำรวจเป็น 3 ช่วงเวลาการดำเนินการสำรวจในระหว่างเดือนกันยายน 2563 ถึงเดือนกันยายน 2564 พบสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม จำนวน 16 ชนิด จาก 10 วงศ์ ซึ่งถือว่ามีความหลากหลายของชนิดพันธุ์ค่อนข้างต่ำ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากจำนวนครั้งในการสำรวจ และระยะเวลาในการสำรวจแต่ละครั้งสำรวจค่อนข้างน้อย รวมทั้งสภาพภูมิอากาศที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการสำรวจ เช่น ฝนตก เมฆมาก ลมแรง เป็นต้น และการรบกวนของชาวบ้านโดยรอบพื้นที่ เช่น การเก็บหาของป่า การล่าสัตว์ เป็นต้น ซึ่งปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ล้วนส่งผลต่อการสำรวจพบหรือไม่พบสัตว์ นอกจากนี้พฤติกรรมของสัตว์ก็มีผลต่อการสำรวจพบหรือไม่พบสัตว์เช่นกัน เนื่องจากสัตว์บางชนิดอ่อนไหวต่อการถูกรบกวนโดยเฉพาะอย่างยิ่งสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่พบโดยส่วนใหญ่จัดเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดเล็ก ทั้งนี้เนื่องจากสภาพพื้นที่ในปัจจุบันไม่เหมาะสำหรับการดำรงชีวิตของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดใหญ่ เช่น การเปลี่ยนแปลงป่าขนาดใหญ่ไปเป็นย่อมป่าขนาดเล็ก และการล่าของชาวบ้านในพื้นที่ใกล้เคียง

ตารางที่ 2 สรุปจำนวนวงศ์ของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ที่สำรวจพบในพื้นที่สำรวจมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง จำแนกตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าปี 2535

วงศ์	ชนิด	จำนวนชนิด
สัตว์ป่าคุ้มครอง		
วงศ์กระรอก : Sciuridae	4	-
วงศ์กระแต : Tupaiidae	1	-
วงศ์ลิงโลกเก่า : Cercopithecidae	3	3
วงศ์ค้างคาวผลไม้ : Pteropodidae	2	1
วงศ์ชะมดและอีเห็น : Viverridae	1	1
วงศ์ลิงลม : Lorisidae	1	-
วงศ์เพียงพอน : Mustelidae	1	1
วงศ์หมี : Muroidea	1	-
วงศ์เสือและแมว : Feliformia	1	1
วงศ์พังพอน : Herpestidae	1	-

เอกสารอ้างอิง

- กัลยาณี บุญเกิด และไสว วังหงษา. (2546). ความหลากหลายของค้างคาวในประเทศไทย. กลุ่มงานวิจัยสัตว์ป่า สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืช.
- ไกรรัตน์ เอี่ยมอำไพ. (2545). ความหลากหลายชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานในบึงบอระเพ็ด. สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช.
- บุษบง กาญจนสาขา. (2546). การติดตามศึกษาความชุกชุมและการแพร่กระจายของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดใหญ่ในพื้นที่ป่าคลองแสง จ. สุราษฎร์ธานี. กลุ่มงานวิจัยสัตว์ป่า สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช.
- Lekagul, B. and McNeely, J. A. (1977). Mammals of Thailand. Kurusapa Press: Bangkok. 758 pp.
- Mooty , J. J., P. D. Karns and D. M. Heisey. 1984. The relationship between white tailed deer track counts and pellet-group surveys. Journal of Wildlife Management. 48 : 275-279.
- Eberhardt, L. and R. C. Van Elten 1956. Evaluation of the pellet group count as a deer census method. Journal of Wildlife Management. 20:70-74
- Fuller , T. K. 1991, Do pellet counts index white-tailed deer numbers and population change? Journal of Wildlife Management 55 :393-396.